

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

"TASDIQLAYMAN"

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

A.A.Elmarodov

2025 yil "27" 06

STATISTIKA

FANI BO'YICHA

SILLABUS

Kunduzgi ta'lim shakli uchun

Bilim sohasi: 400000 - Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi: 410000 - Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi: 60410800 - Menejment

Samarqand – 2025

Modul / FAN SILLABUSI
Iqtisodiyot fakulteti
60410800 – Menejment ta'lim yo'nalishi

Fan nomi:	<i>Statistika</i>
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	STAT1306
Yil:	2025-2026
Semestr:	3
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	150
Ma'ruza	30
Amaliy mashg'ulotlar	30
Laboratoriya mashg'ulotlari	
Seminar	—
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori:	5
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FM1	Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarga statistikaning nazariy asoslarini, ma'lumotlarni to'plash va qayta ishlash usullarini, umumlashtiruvchi ko'rsatkichlarni hisoblashni, statistik tahlil usullarini, davlat statistikasining tarkibi, makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni xalqaro talablarga mos keladigan milliy hisoblar tizimi, ularni holatini ifodalovchi ko'rsatkichlar tizimini hisoblash va ularni tahlil etish usullarini o'rgatish hamda nazariy bilimlarni amaliyotda tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	Statistika nazariyasi
2.	iqtisodiyot nazariyasi
3.	iqtisodiy tahlil
4.	oilily matematika

Kafedra mudiri

Tuzuvchilar

U.Eshmuradov

A.Alikulov

D.Yorbekova

Ta'lim natijalari (TN)

	<i>Bilimlar jihatidan:</i>
TN1	statistikaning mohiyati haqida tasavvurga ega bo'lishi kerak;
TN2	statistik kuzatish, guruhlash vazifalari, turlari va belgilari haqida tasavvurga ega bo'lishi kerak;
TN3	mutloq va nisbiy ko'rsatkichlar haqida tasavvurga ega bo'lishi kerak;
TN4	statistik jadval va grafiklar haqida tasavvurga ega bo'lishi kerak.
	<i>Ko'nikmalar jihatidan:</i>
TN5	statistik ma'lumotlar va ularni guruhlash ko'nikmalariga ega bo'lish;
TN6	statistik ko'rsatkichlarni tahlil qilish ko'nikmalariga ega bo'lish;
TN7	aholi turmush darajasi va uni ifodalovchi statistik ko'rsatkichlarni hisoblash va tahlil qilish ko'nikmalariga ega bo'lish;
TN8	iqtisodiy jarayonlarni tahlil qilishda makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni qo'llash malakasiga ega bo'lish;
TN9	iqtisodiy jarayonlarni tahlil qilishda makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni statistik tahlil qilish, statistik baholash, statistik ma'lumotlar natijalarini prognoz qilish malakasiga ega bo'lish;

Fan mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)

M1	Statistikaning nazariy asoslari.
M2	Kuzatish ma'lumotlarini jamlash va guruhlash.
M3	Statistik ma'lumotlarni jadval va grafiklarda taqdim etish.
M4	Statistik ko'rsatkichlar.
M5	O'rtacha miqdorlar va variatsiya ko'rsatkichlari.
M6	Tanlama kuzatish.
M7	Dinamikani statistik o'rganish usullari.
M8	Iqtisodiy indekslar.
M9	Aholi statistikasi.
M10	Mehnat bozori statistikasi.
M11	Milliy boylik statistikasi.
M12	Moliya-kredit tizimi statistikasi.
M13	Aholi turmush darajasi statistikasi.
M14	Tashqi iqtisodiy faoliyat statistikasi.
M15	Xizmat ko'rsatish sohasi statistikasi
	Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulotlar (A)
A1	Statistika fanining nazariy asoslari. Raqamli iqtisodiyot sharoitida

Axborot manbaalari	
1.	www.lex.uz
2.	www.stat.uz

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-xuquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

d) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;

K13	Raqamli iqtisodiyot sharoitida tanlama kuzatishni qo'llash amaliyoti	
K14	Dinamika qatorlarini tahlil qilish ko'rsatkichlari	
K15	Iqtisodiy indekslarning mohiyati va ahamiyati	
K16	O'zbekiston milliy hisoblar tizimi – iqtisodiy statistikaning uslubiy negizi	
K17	Milliy daromad va milliy hisoblar tizimidagi boshqa daromad ko'rsatkichlari	
K18	Aholi turmush darajasini ifodalovchi ijtimoiy-iqtisodiy indikatorlar tizimi	
K19	Tashqi iqtisodiy faoliyat statistikasi	
K20	Moliya-kredit tizimi statistikasi	
Mashg'ulotlar shakli: Mustaqil ta'lim (MT)		
MT1	Raqamli iqtisodiyoti sharoitida statistikani tutgan o'rni va ahamiyati	4
MT 2	Statistik kuzatish uslubiyati	4
MT 3	Statistik jamlashning mazmuni va uni masalalari	4
MT 4	Statistik guruhlashning mohiyati va uni ijtimoiy-iqtisodiy hodisalarni tahlil qilishda ahamiyati.	4
MT 5	Statistik ko'rsatkichlarni grafiklarda tasvirlash ahamiyati va uning afzalliklari	4
MT 6	Statistik jadval va grafiklar	4
MT 7	Statistik ko'rsatkichlar	4
MT 8	O'rtacha miqdorlar mohiyati va ularni iqtisodiy tahlildagi ahamiyati	4
MT 9	Variatsiya ko'rsatkichlari	4
MT 10	Dispersiya va o'rtacha kvadratik tafvut xossalari	4
MT 11	Tanlama kuzatish mohiyati, uni qo'llash sabablari va afzalliklari	4

MT 12	Kichik tanlama kuzatish mohiyati va uning o'ziga xos xususiyatlari	4
MT 13	Raqamli iqtisodiyot sharoitida tanlama kuzatishni qo'llash amaliyoti	4
MT 14	Regression va korrelyatsion tahlil	4
MT 15	Dinamika qatorlarini tahlil qilish ko'rsatkichlari	4
MT 16	Dinamikani statistik o'rganish usullari	4
MT 17	Iqtisodiy indekslarning mohiyati va ahamiyati	4
MT 18	Statistika amaliyotida iqtisodiy indekslarni qo'llash yo'nalishlari	4
MT 19	O'zbekiston milliy hisoblar tizimi – iqtisodiy statistikaning uslubiy negizi	2
MT 20	Aholi statistikasi	2
MT 21	Mehnat bozori statistikasi	2
MT 22	Milliy boylik statistikasi	2
MT 23	Milliy daromad va milliy hisoblar tizimidagi boshqa daromad ko'rsatkichlari	2
MT 24	Tashqi iqtisodiy faoliyat statistikasi	2
MT 25	Moliya-kredit tizimi statistikasi	2
MT 26	Aholi turmush darajasi statistikasi	2
MT 27	Aholi turmush darajasini ifodalovchi ijtimoiy-iqtisodiy indikatorlar tizimi	2
Jami:		90 soat

Asosiy adabiyotlar

1.	Soatov N.M.,Nabiyev X.,Ayubjonov A.H. Statistika. Darslik. Toshkent-2019.-550 bet.
2.	H.Nabiyev. M.Ahmedova. Iqtisodiy statistika. Darslik. Toshkent- 2021.- 377 bet.
3.	Xudayberdiyev U. Statistika. Darslik. –Toshkent: “Fan va texnologiyalar nashriyoti-matbaa uyi” 2021.-265 bet.
4.	Dusmuratov R.D.,Menglikulov B.Y.Qishloq xo'jaligida buxgalteriya hisobi va statistika asoslari. Darslik. –Toshkent: “Fan va texnologiya”

	nashriyoti, 2014.-391bet.
5.	Статистика финансов : учебник / под ред. М. Г. Назарова. — 6е изд., стер. — М. : Издательство «ОмегаЛ», 2011. — 516 с. : ил., табл. — (Высшее экономическое образование).
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. “Toshkent, “Tasvir” nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.
2.	Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, “Tasvir” nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.
3.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, “O'zbekiston” nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.
4.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi asosida demokratik islohotlar yo'lini qat'iy davom ettiramiz.6-jild.Toshkent: “O'zbekiston”, 2023 yil. – 398 bet.
5.	Mirziyoyev Sh.M. Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston. Toshkent: “O'zbekiston”, 2024 yil. – 481bet.
6.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi “Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PF-5696 son Farmoni.
7.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi “Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida”gi PQ-187-son qarori.
8.	Qudratov T. Qishloq xo'jaligi statistikasi. Darslik.Samarqand 2013.- 215bet.
9.	Alexander, D., Jorissen, A., Hoogendoorn, M., Van Mourik, C., & Kirwan, C. (2020). International financial reporting and analysis (8th ed.). – 378 page.
10.	Connolly, C. (2018). International financial accounting and reporting (6th ed.). Chartered Accountants Ireland. – 381 page.